

Василь ТРИФОНЮК
голова комітету профспілки

ЖИТИ ІНТЕРЕСАМИ КОЛЕКТИВУ

Стратегічна мета діяльності профспілок залишається незмінною: здійснення представництва і захист трудових, соціальних-економічних прав та інтересів працівників. Слід зауважити, що Профспілка працівників освіти і науки є найчисельнішою в Україні й об'єднує 1,5 млн. педагогічних, науково-педагогічних, наукових, адміністративно-технічних працівників і здобувачів вищої освіти усіх рівнів. Наша первинна профспілкова організація – одна із кількох тисяч її подібних, що діють в національних закладах освіти і спрямовуються на розбудову своєї освітньої інституції, зміцнення її кадрового потенціалу, розширення, доцільне й ефективне використання матеріально-технічної бази, на гарантування здорових і безпечних умов праці, поліпшення матеріально-побутового забезпечення та життєвого благополуччя членів колективу навчального закладу. Досягнення такої мети уможлиблюється лише спільними зусиллями, наполегливою працею, досягненнями й успіхами кожного на його робочому місці, реальним внеском працівників у спільну справу. В забезпеченні життєздатності трудового колективу навчального закладу важливу роль відіграють і навчальна діяльність студента, і фахово-технічні функції лаборанта і техпрацівника, і творчі зусилля викладача-науковця, й організаційний хист завідувача кафедри, декана факультету, члена ректорату.

Умови функціонування профспілкової організації та виконання колективом навчального закладу своїх статутних обов'язків з підготовки педагогічних кадрів щороку, на жаль, ускладнюються і за останнє п'ятиріччя академії та коледжу, як повноцінним суб'єктам національної системи освіти, довелося зустрітись зі значними труднощами, серед яких основними залишаються жорстка конкуренція на ринку освітніх послуг та ускладнений пошук свого абітурієнта для забезпечення ліцензованого обсягу контингенту студентів кожної зі спеціальностей, з яких ми готуємо фахівців для національної школи і дошкільної освіти. Труднощі навчального закладу ускладнюються тим, що доводиться діяти в умовах системних економічних проблем, нестабільності фінансового ринку, не прогнозованої динаміки цін на енергоносії, комунальні послуги, сировину та матеріали, знаряддя праці та навчальне обладнання, на ремонтні та будівельні роботи. Саме з цієї причини профком і ректорат академії намагались об'єднаними зусиллями мінімізувати вплив ускладнюючих факторів на навчально-виховний процес, на науково-педагогічну та науково-дослідницьку діяльність, на господарський і фінансовий сектор функціонування навчального закладу, на результати вирішення виробничо-економічних і соціально-побутових завдань.

Традиційними для нашого навчального закладу стали конференції трудового колективу, де ректор академії звітується про результати діяльності за минулий період, про роботу адміністрації із виконання положень Колективного договору, який було прийнято конференцією трудового колективу на п'ятирічний період і яким регламентуються взаємовідносини ректорату та колективу навчального закладу в особі профспілкового комітету. Особливістю таких взаємовідносин стало зосередження уваги на реальних проблемах працівників, вирішення яких здійснювалося шляхом покращення соціальної інфраструктури, в котрій перебувають всі учасники навчально-виховного і науково-педагогічного процесів.

З огляду на це профспілковий комітет здійснював свою роботу в різних організаційних формах, брав участь у вирішенні комплексу питань, насамперед тих, що стосуються організації та оплати праці, нормування робочого часу, відпочинку та охорони праці, соціального страхування, трудових спорів. Для успішного виконання своїх статутних завдань профком сформував профільні постійнодіючі комісії, які проводили роботу в організаційному, культурно-масовому та спортивно-масовому напрямках, предметно займалися питаннями охорони праці та поліпшенням житлово-побутових умов працівників. Інтереси трудового колективу профком представляв у комісіях із соціального страхування та трудових спорів. Слід зауважити, що організаційна робота профспілкового комітету тісно пов'язана з інформаційною, бо підготовка матеріалів до вивчення тих чи інших питань, проведення конференцій чи засідань профкому вимагали серйозного інформаційного забезпечення, особливо якщо це стосувалося захисту трудових і соціально-економічних прав та інтересів членів профспілки.

До першочергових завдань профкому належить здійснення роботи із забезпечення охорони праці шляхом проведення профілактичних заходів, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних факторів фахової і виробничо-господарської діяльності, на недопущення нещасних випадків і аварій, на забезпечення належних умов праці науково-педагогічного й адміністративно-господарського персоналу та навчальної діяльності студентів. Для цього в академії організована система управління охороною праці, очолювана інженером з охорони праці Олександром Ємцем,

а профспілковою організацією створена постійно діюча комісія з охорони праці під керівництвом члена профкому, старшого викладача Юрія Цимбалюка. Комісія здійснює громадський контроль за дотриманням адміністрацією вимог законів, нормативно-правових актів, Колективного договору з питань охорони праці, як важливого елемента захисту прав та інтересів членів профспілки у сфері їх службової діяльності. Члени комісії беруть активну участь у реалізації національних, галузевих і регіональних програм покращення умов, стану та гігієни праці й оздоровлення виробничого середовища, в розробці відповідних розділів Колективного договору, готують пропозиції щодо конкретних заходів із дотримання встановлених нормативів з охорони праці. Членам комісії, на жаль, доводилося входити до складу груп із розслідування нещасних випадків. Важливою формою роботи стала атестація робочих місць, а також постійний контроль за станом охорони праці у структурних підрозділах навчального закладу. Варто підкреслити, що фінансування охорони праці згідно із Законом України «Про охорону праці» здійснюється в обсязі 0,2 % від фонду заробітної плати. Враховуючи виняткову важливість безпеки працівників і студентів, комплекс заходів з охорони праці в академії фінансується в обсязі 0,5% фонду зарплати за рахунок спецкоштів.

Залишаються актуальними житлово-побутові питання, масштаби яких вимагають залучення значних ресурсів, капіталовкладень і використання відповідних фондів, якими

володіють тільки державні структури, що мають відповідні бюджетні кошти для здійснення соціальних програм. В компетенції нашої житлово-побутової комісії перебувають питання перевірки та постійного контролю за якістю харчування працівників і студентів. Тут можемо спокійно стверджувати: асортимент і якість харчування викладачів, студентів і працівників навчального закладу нарікань не викликають і відповідають чинним вимогам до закладів такого типу.

Важливим показником соціально-економічної захищеності працівників освіти, крім захисту трудових прав та інтересів, є забезпечення їхнього права на оздоровлення та відпочинок. Тут маємо дві складні проблеми: відсутність власних баз відпочинку та відрахувань із фонду заробітної плати до профкому на оздоровлення працівників. Вирішення таких фундаментальних питань знову ж таки стало можливим з участю відповідних державних структур.

Незважаючи на об'єктивні проблемні фактори зовнішнього походження, наш Колективний договір служив надійною нормативною базою для забезпечення соціальних пільг і гарантій працівників академії. Маємо визнати, що у зв'язку із внесенням змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», якими часткове фінансування путівок на санаторно-курортне лікування за рахунок фонду соціального страхування стало неможливим, такі путівки суттєво подорожчали, внаслідок чого зменшилася чисельність працівників, які змогли ними скористатися. Цю проблему ми частково пом'якшуємо за сприяння обкому профспілки працівників освіти і науки. Позитивним фактором у системі заходів із забезпечення належних умов праці та збереження здоров'я наших працівників є функціонування медичного пункту та стоматологічного кабінету. Враховуючи соціальну значимість оздоровлення та відпочинку членів трудового колективу та їх сімей, комітет профспілки і надалі використовуватиме всі важелі для максимально можливого вирішення цієї проблеми.

Найбільш доступними, а тому конкретними і предметними стали заходи культурно-масової роботи. Профком брав організаційну та фінансову участь у підготовці та проведенні різноманітних акцій та урочистостей: до святкових днів, професійних свят і ювілейних дат, до Нового року та Різдва Христового, до днів кафедр і факультетів, у святкуванні 200-річчя Волинського ліцею. А також здійснював матеріальну підтримку воїнам Збройних сил України, що знаходяться у зоні ООС. Профком і ректорат постійно вітають ювілярів, працівників і дітей членів колективу з на-

годи свят. Студенти академії та коледжу щорічно влаштовують для наших дітей новорічні ранки із врученням призів, подарунків, сувенірів. Профкомом організовані екскурсії на Закарпаття, Прикарпаття, в Кам'янець-Подільський, Хотин, Чернівці, Львів, Умань, Канів. Такі поїздки носили не лише пізнавальний, а й оздоровчий характер. Потенціал культурно-мистецького життя та естетичного виховання в колективі посилюється діяльністю кафедр мистецького спрямування, творчістю самодіяльних митців, акторів студентського еспериментального театру «Пілігрим», яким комітет профспілки надає практичну допомогу у проведенні різноманітних заходів. Без всяких сумнівів, можна сказати, що колективи художньої самодіяльності академії та коледжу посідають одне із провідних місць не лише серед творчих колективів навчальних закладів Кременця, а й в області. Наші творчі колективи сприяють вихованню молодого покоління в дусі поваги до української національної культури, до народних звичаїв, традицій та обрядів, здійснюють відчутний внесок у розвиток самодіяльної народної творчості. Все це здійснюється завдяки поєднанню духовних зусиль і мистецького ентузіазму представників старшого і молодшого поколінь нашого освітянського колективу.

Однією із форм виховної роботи, організації відпочинку, зміцнення здоров'я, покращення фізичного стану, професійної майстерності та всебічної працездатності членів колективу є їх участь у спортивно-масовій діяльності, у заходах оздоровчого характеру. У цьому напрямку активно працює комісія з питань спортивно-масової роботи, яка налагодила ефективні контакти із кафедрами академії, факультетом фізичного виховання і біології, цикловою комісією фізичного виховання педагогічного коледжу. Результатом такої співпраці стало підвищення активності викладачів і студентської молоді у рамках проведення змагань різного рівня, вдосконалення оздоровчої роботи серед членів колективу, в тому числі із залученням їх до занять у спортивних секціях і до проведення різноманітних спортивно-масових заходів. Ефективність такої роботи позначилась і на тому, що окремі спортивні змагання набули статусу постійних і традиційних. Наприклад, став традиційним Міжобласний турнір з міні-футболу серед студентів навчальних закладів регіону, а також щорічний волейбольний турнір серед команд Південної Волині, присвячений воїнам-афганцям з Кременеччини. Постійною стала наша участь у Спартакіаді Тернопільської області серед спортсменів-викладачів закладів вищої освіти. Профком суттєво сприяє підготовці та проведенню згаданих змагань, виділяє відповідні кошти, закупляє призи і спортивне обладнання. Належним чином фінансується футбольна команда академії, що бере участь у Чемпіонаті України серед закладів вищої освіти під егідою Всеукраїнської студентської футбольної асоціації.

Здобутки і втрати в усіх сферах нашої діяльності – від основної, професійної, до сфери дозвілля та відпочинку – дають змогу та зобов'язують зробити висновки й окреслити вектори нашої діяльності з метою досягнення кращих результатів. Як завжди, першочерговим завданням залишається виконання всіх положень Колективного договору між ректоратом і трудовим колективом академії, для чого ми зобов'язані продовжувати пошук ефективних форм професійної роботи, спрямованих на всебічне задоволення потреб працівників навчального закладу. Профком повинен забезпечити найактивнішу участь кожного члена трудового колективу у вирішенні статутних завдань нашого навчального закладу. А для цього профспілковому активу необхідно долучатися до тісної співпраці із кожним структурним підрозділом академії та коледжу. І надалі залишається на порядку денному необхідність залучення працівників до всіх форм громадської діяльності: до спор-

тивних, оздоровчих і культурно-масових заходів. Важливий момент роботи профкому – вдосконалення використання профспілкових коштів на допомогу малозабезпеченим членам трудового колективу, на проведення заходів, пов'язаних із відпочинком членів профспілки та їх дітей. Маємо тримати в полі зору службову й громадську діяльність особливо активних членів трудового колективу та заохочувати їх трудові успіхи та громадський ентузіазм.

Запорука успіхів кожного трудового колективу – в єдності інтересів, у спрямованості на досягнення спільно визначених цілей, бо саме на цій основі об'єднуються зусилля всіх і кожного, формується соціально-психологічний клімат взаєморозуміння та взаємодопомоги, складаються умови успішного функціонування всіх структурних підрозділів навчального закладу.